

Nemzetpolitikai összefoglaló

2016. 5. hét

MINISZTERELNÖKSÉG
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG

NPKI | NEMZETPOLITIKAI
KUTATÓINTÉZET

750 millió a külhoni fiatal magyar vállalkozók éve programra

A kormány 750 millió forinttal támogatja a külhoni fiatal magyar vállalkozók éve programot - jelentette be Semjén Zsolt nemzetpolitikáért felelős miniszterelnök-helyettes. Semjén Zsolt a tematikus év nyitókonferenciáján elmondta: a program célja, hogy gazdaságilag megerősödjön a magyarság a külhoni területeken. További célként jelölte meg, hogy emelkedjen a magyar munkavállalók száma és azon vállalkozóké, akik magyar munkavállalókat alkalmaznak, valamint, hogy minél nagyobb vagyont összpontosuljon magyar kézben. A miniszterelnök-helyettes arra számít, az idei tematikus évre biztosított kormányzati támogatás sok más forintot is megmozgat majd, és elkezd pörgetni a gazdasági életet a Kárpát-medencében. A keret magában foglalja forrástérkép készítését, munkaerőpiaci kutatásokat, konzultációkat, képzéseket, valamint hitelt és vissza nem térítendő támogatásokat. Semjén Zsolt hangsúlyozta: ahhoz, hogy a magyar nemzet a szülőföldjén megmaradjon, fontos a kulturális támogatás, a közjogi kötelék az állampolgárság megadásával, de emellett az anyagi háttérrel is biztosítani kell. Ezért az utóbbi egy évben kiemelt hangsúlyt fektettek a gazdasági támogatásra, ami a tematikus évek meghirdetésében is látható - mutatott rá, és felidézte, hogy előző évben a külhoni magyar szakképzést segítették. A miniszterelnök-helyettes emlékeztetett arra is: a kormány Délvidéken 50 milliárdot biztosít, részint hitel és vissza nem térítendő támogatás formájában, a gazdaság megerősítésére. Potápi Árpád János nemzetpolitikai államtitkár kiemelte: az a cél, hogy minél több magyar gyermek szülessen, és minél többen járjanak magyar intézményekbe. Csak rájuk fókuszálva, építve lehet a nemzetet fejleszteni - fogalmazott. Elmondta: a program keretéből 525 millió forint a vissza nem térítendő támogatás összege, ebből 3-6 millió forintra pályázhatnak az egyes, 40 év alatti külhoni magyar vállalkozók. Számításai szerint mintegy 120 nyertes pályázó lesz. Az a cél, hogy minden szempontból egy gazdasági egységként fogják fel a Kárpát-medencét, és a gazdaságpolitikai szemléletet erősítsék a nemzetpolitikában is - jelezte, és kitért arra is, hogy folytatják a szakképzés támogatását is.

A határon túli magyarság szempontjából elengedhetetlenül fontos a gazdaság fejlesztése - jelentette ki Magyar Levente, a Külgazdasági és Külügyminisztérium gazdaságdiplomáciáért felelős államtitkára a nyitókonferencián. Kifejtette: a határon túli magyarság gazdasági perspektívájának erősítésére a közvetlen határ menti területek összekapcsolásával, a Kárpát-medence egészére kiterjedő üzleti hálózat létrehozásával, az anyagi eszközök előteremtésével lát lehetőséget. Magyar Levente elmondta, hogy a közvetlen határ menti területek összekapcsolására, a gazdasági együttműködés erősítésére jelentős lépéseket tett a magyar kormány. Az elmúlt öt évben 30 közúti kapcsolatot állítottak helyre a szomszédos országokkal, a következő években pedig több mint 40 összeköttetés építését határozták el, ezek anyagi fedezete adott, a partnerekkel való együttműködés függvénye az ütemezés. A határ menti területek összekapcsolásában fontos az intézményes keretek megalapozása uniós eszközzel, az európai területi társulásokkal - mutatott rá az államtitkár.

Állampolgárságot igényelt a külhoni fiatalok fele

A megkérdezett külhoni fiatalok fele igényelt magyar állampolgárságot, és a fiatalok 90 százaléka szerint a kisebbségi magyarok a magyar nemzet részét képezik. Egyebek között ez derült ki abból a reprezentatív felmérésből, amelyet csütörtökön sajtótájékoztatón ismertettek Budapesten. A Mathias Corvinus Collegium (MCC) és a Magyar Tudományos Akadémia (MTA) Társadalomtudományi Kutatóközpont Kisebbségkutató Intézet 2700 fiatal megkérdezésével készült kutatása szerint Szlovákiában csak elvétve találtak kettős állampolgárságot, míg Kárpátalján 68, Vajdaságban 82, Erdélyben 56 százalékos volt az arány - ismertette Papp Z. Attila, a kutatás vezetője. A magyar állampolgárság igénylése mögött elsősorban érzelmi, nemzeti szempontok domináltak, illetve a legfiatalabbaknál a magyarországi és más külföldi utazással, tanulással összefüggő motivációk is megjelentek. Akik nem igényeltek, jelentős hányadban azt mondták: magyar állampolgárság nélkül is magyarnak vallják magukat. A fiatalok 90 százaléka mondta, hogy a kisebbségi magyarok a magyar nemzet részét képezik, de közel kétharmaduk azt is vallotta, hogy a többségi nemzetnek is a részei. A megkérdezettek közel 70 százaléka nevezte a régiót vagy országot szülőföldjének és hazájának, ahol él, ugyanakkor mintegy 13 százalék a jelenlegi, illetve történelmi Magyarországot tekinti hazájának. A felmérés szerint a megkérdezett fiatalok több mint fele fontolgatja a külföldre való végleges elvándorlást, de az otthonukat elhagyni szándékozók közül elsősorban a kárpátaljai magyarok képzelik el jövőjüket Magyarországon. A többi régióból a kivándorlást mérlegelők 30-40 százalékban választanák az anyaországot. A 15-29 éves magyar anyanyelvű, illetve nemzetiségű fiatalok a legnagyobb kihívásnak a munkanélküliséget, a szegénységet, a kilátástalanságot tartják, és a legkevésbé problematikus számukra a hiányzó szórakozási lehetőségek mellett az anyanyelvi továbbtanulás és az államnyelv nem megfelelő ismerete - közölte Papp Z. Attila.

Szijjártó: új lendületet kell adni a magyar–román együttműködésnek

Új lendületet kell adni a magyar–román együttműködésnek, hogy az egymás tiszteletén alapuljon, erőforrásként tekintsen a nemzeti közösségekre, és kiaknázza a gazdasági lehetőségeket – jelentette ki Szijjártó Péter pénteken Bukarestben, miután román kollégájával, Lazăr Comănescuval találkozott. A külgazdasági és külügyminiszter a bevándorlási válságra utalva arra figyelmeztetett: a védtelenség, az európai tehetetlenség újabb „Kölnöket” fog szülni. Szijjártó Péter rámutatott: Magyarország stratégiai partnerként tekint Romániára. Felidézte, a korábbi román kormányzat méltatlan vádakkal illette Magyarországot, amelyre a magyar fél keményen reagált. Hangsúlyozta, hogy ez a hangulat teljesen megváltozott a jelenlegi román kormány hivatalba lépésével, ezért

köszönetet mondott Comănescunak a „baráti fogadtatásért, és konstruktív hangnemért”. Szijjártó Péter szerint vannak olyan ügyek a kétoldalú kapcsolatokban – például a kisebbségi kérdés –, amelyekben „sokat kell még dolgozni”, de úgy vélte: kellenek közös sikertörténetek ahhoz, hogy a vitás kérdésekre is választ tudjanak találni a felek. A két külügyminiszter közös sajtótájékoztatóján a magyar diplomácia vezetője beszámolt arról, hogy az Eximbank 370 millió eurós hitelkeretet nyit a magyar–román vállalatközi együttműködés fejlesztésére. Megállapodott román partnerével abban is, hogy 2019-ben összekötik Magyarország és Románia gázvezetékrendszerét. Két éven belül megnyílhat a második gyorsforgalmi összeköttetés is Magyarország és Románia között, amikor összekötik a magyar M4-es és a romániai A3-as autópályát – közölte Szijjártó Péter. Megjegyezte: a határ átjárhatóságát is növelni akarják, hiszen versenyhátrányt jelent az, hogy míg Nyugat-Európában 2-3 kilométerenként vannak határátkelők, a magyar–román határon csak 40 kilométerenként van átkelési lehetőség. A bevándorlási válságról szólva a külgazdasági és külügyminiszter elmondta: a közös magyar és román álláspont az, hogy az EU külső határait meg kell védeni, de Európa jelenleg délről védtelen. Arra az újságírói kérdésre, hogy Magyarország a román határon is szándékozik-e kerítést építeni, Szijjártó Péter egyértelművé tette: a magyar kormány a szerb és horvát határszakaszon sem „jókedvében” emelt akadályt, hanem azért, mert másképpen nem tudta feltartóztatni az országba ellenőrizetlenül beözönlő napi 8–10 ezer bevándorlót. Megjegyezte, hogy ezáltal a tisztességes embereket nem érte kár, hiszen aki szabályszerűen akart belépni, az nem a zöldhatáron keresztül tette. „Nem építünk több kerítést, mint amennyi szükséges. Reméljük, Románia meg tudja védeni határait, és nem lesz szükség a kerítésre” – szögezte le Szijjártó Péter. Lazár Comănescu kijelentette, hogy egyetértettek magyar kollégájával a kisebbségek hídszerepében. Közölte, hogy két hét múlva a magyar–román gazdasági vegyesbizottság is összeül, hogy konkrét javaslatokkal segítse a kétoldalú együttműködést abban is, hogy az Európai Uniónak határozottan fel kell lépnie külső határai védelmében. Mint mondta, örömmel fogadta, hogy Magyarország továbbra is támogatja Románia felvételét a belső határellenőrzés nélküli schengeni övezetbe.

A romániai magyar közösség jogérvényesítését érintő kérdések is terítékre kerültek Kelemen Hunor RMDSZ-elnök és Szijjártó Péter külgazdasági és külügyminiszter pénteki bukaresti megbeszélésén. A szövetségnek a találkozót követően kibocsátott közleménye szerint az RMDSZ elnöke időszerűnek nevezte a román–magyar államközi kapcsolat javítását, amelynek folyamatában szerinte a romániai magyarokat ért jogfosztás is téma kell hogy legyen. Az RMDSZ-székházban tett látogatásán Szijjártó Péterrel a romániai magyar közösséget foglalkoztató ügyek, problémák és kihívások mellett a kétoldalú kapcsolat gazdasági, kereskedelmi és infrastruktúrára vonatkozó kérdéseiről, a határátkelők számának növelésének szükségességéről is egyeztettek. „Találkozónkon az a többszörös jogfosztás is szóba került, amely kapcsán mi korábban is kifejeztük elégedetlenségünket, és amely a román-magyar viszony egyik témája kell hogy legyen. Elfogadhatatlannak tartjuk, hogy vannak olyan, a magyarságot közvetlenül érintő törvények, amelyeket nem alkalmaznak Romániában” – idézte Kelemen a szövetség

hírlevele. Az elnök példaként a tanügyi törvényt, valamint az anyanyelvhasználatra, kétnyelvű feliratokra vonatkozó jogszabályokat említette. „A törvények betartása mellett a közösségi jogok intézményes bővítéséért is szót emel a Romániai Magyar Demokrata Szövetség. Arra is fel szeretnénk hívni a figyelmet, hogy ez egy európai gyakorlat, amely azért szükséges, hogy a romániai magyarság szülőföldjén boldoguljon, biztonságban érezze magát” – fogalmazott Kelemen Hunor.

Önállóan vág neki a néppárt a helyhatósági választásnak

Kútba fulladtak az RMDSZ és az Erdélyi Magyar Néppárt (EMNP) közötti tárgyalások, ennek következtében a néppárt önállóan vesz részt a júniusi önkormányzati választáson. A Kelemen Hunor RMDSZ-elnökkel csütörtökön folytatott egyeztetését követően Szilágyi Zsolt EMNP-elnök úgy vélekedett, a kolozsvári tárgyaláson a szövetség attól is elállt, amiben decemberben már megegyeztek. Szilágyi emlékeztetett: decemberben megegyeztek abban, hogy a marosvásárhelyi előválasztások nyertesét, az RMDSZ-es Soós Zoltánt a három erdélyi magyar párt közös jelöltjeként mindhárom párt logójával indítják el a választási versenyben. Az RMDSZ viszont most már ahhoz ragaszkodik, hogy Soós Zoltán független jelöltként vegyen részt a választáson. Szilágyi kijelentette: pártja tartja magát ahhoz, hogy Marosvásárhelyen Soós Zoltánt támogassa, a csütörtöki megbeszélés után azonban arra készül, hogy Erdély más településein önállóan állítson polgármesterjelölteket és önkormányzati jelöltlistákat. Az EMNP elnöke emlékeztetett rá: pártja korábban közös választási párt bejegyzését javasolta. Érzékelvén az RMDSZ elutasítását, a csütörtöki tárgyaláson azt javasolta, hogy koalíciós jelöltlistákkal erősítsék a képviseletet azokban a megyékben, ahol kisebbségben van a magyarság. Amikor az RMDSZ ezt is elutasította, akkor azt javasolták, hogy egyezzenek meg, hol nem indítanak jelölteket egymás ellen. Az RMDSZ viszont ezt sem fogadta el. A néppárt vezetője komolytalannak tartotta az RMDSZ javaslatát, hogy a szövetség listáira kerüljenek fel az EMNP jelöltjei. Úgy vélte: nincs garancia arra, hogy az RMDSZ színeiben megválasztott EMNP-jelöltek megőrizhetnék politikai identitásukat. Szerinte az RMDSZ bármikor leválthatná őket az önkormányzati tisztségekből, és a saját jelöltjeit küldhetné helyettük. Szilágyi Zsolt az MTI kérdésére elmondta, a csütörtöki tárgyaláson csak abban tudtak megegyezni, hogy mindkét félnek fontos a magyar választók mozgósítása az önkormányzati választásokon. Hozzátette: a tárgyalás anélkül fejeződött be, hogy újabb tárgyalási fordulóról egyeztek volna meg.

Az RMDSZ elnöke a találkozó után úgy vélekedett, törvényi akadálya van annak, hogy – az EMNP nemrég tett javaslatának megfelelően – magyar választási pártot lehessen bejegyeztetni Romániában, egy ilyen „rögtönzött ötlet” ugyanis Kelemen szerint veszélybe sodorja a teljes magyar képviseletet. A politikus megismételte egy nappal korábban már hangoztatott érvelését, miszerint a helyhatósági választásokról szóló törvény 9. cikkelye alapján kisebbségi szervezetek kizárólag saját nevük és logójuk alatt indulhatnak a

választásokon. „Amennyiben az RMDSZ az EMNP-vel együtt megvalósítja ezt az ötletet, közösen teszik kockára a teljes magyar önkormányzati képviselőket. Felelőtlenség volna összefogás címszó alatt olyan helyzetet teremtenünk, hogy néhány nappal a választások előtt, amikor már nincs lehetőség új jelöltlistát iktatni, megóvják a választási listánkat, amelyet a bíróság megsemmisít. Így egyetlen magyar képviselő sem lesz a tanácsban” – jelentette ki a találkozót követően Kelemen. Hozzátette: az RMDSZ nyitott a más együttműködési lehetőségekre, így például arra is, hogy a szövetségi jelöltlistáján jelen legyenek az EMNP jelöltjei, akik megőrzik párttagságukat és identitásukat. Szerinte erre már volt példa négy évvel korábban. Kivitelezhetetlennek tartja a politikus az EMNP ama elképzelését is, miszerint választási koalíciót kellene létrehozni, majd a megmérettetéseket követően a mandátumot szerzett politikusok visszatérnek az őket delegáló politikai szervezetbe. Kelemen emlékeztetett, hogy a mandátum alatti pártváltást tiltja a törvény, egy ilyen lépés esetén mandátum nélkül maradna több ezer magyar választott önkormányzati képviselő.

Brüsszelben a felvidéki magyarság jogállásáról tárgyaltak

Csáky Pál európai parlamenti képviselő kezdeményezésére hivatalos szakmai meghallgatás volt január 26-án Brüsszelben, az Európai Parlamentben a Petíciós Bizottság égisze alatt, melynek témája elsősorban a szlovákiai magyarok jogállása, a kisiskolák és a kétnyelvűség kérdése volt. A Via Nova Ifjúsági Csoport, a Fontos vagy! mozgalom és a Fiatal Függetlenek petíciót adtak át, melyben az Európai Parlament állásfoglalását kérik a kétnyelvűség ügyében. A kisebbségi jogok elmélete és gyakorlata című kerekasztal-beszélgetést Csáky Pál, a Petíciós Bizottság alelnöke nyitotta meg. Gál Kinga, a parlamenti Kisebbségi Munkacsoport társelnöke elmondta, hogy 2004 óta figyeli a felvidéki magyarság helyzetét, amelyben lényeges változás nem tapasztalható a többségi politika elutasító álláspontja miatt. Gál Kinga ezért is tartja fontosnak, hogy a parlamentben minél több szó essen a kisebbségek helyzetéről. A Kisebbségi Munkacsoport társelnöke gondnak tartja azt, hogy az Európai Bizottság mandátum híján érdemben nem foglalkozik a kisebbségi kérdésekkel, ez azonban folyamatos nyomásgyakorlással vélhetően megváltoztatható. Gondként kiemelte a kettős mérce alkalmazását is, amelyet az EU alkalmaz kisebbségi kérdésekben. A kerekasztal-beszélgetés második részében a felvidéki fiatalok tartottak előadást a szlovákiai magyarság jogállásáról, a nyelvi jogokról, a kisiskolák helyzetéről és a kétnyelvűségről. Elsőként Nagy Dávid, Tóth Tibor és Cziprusz Zoltán által készített prezentáció volt látható, mely az általános és nyelvi jogi helyzetről adott képet. Nagy Dávid elmondta, 110 ezerrel fogyott meg a magyarság száma 20 év alatt, ami azt jelenti naponta 15 magyarral kevesebb él Szlovákiában. Az asszimilációnak több oka van, ezek között hangsúlyos szerepe van a diszkriminációnak. Példaként említette továbbá a Beneš-dekrétumokat, a jogi helyzetet és az oktatásügyet. Orosz Örs és Kovács

Balázs a Fiatalkorú Függetlenek és a Kétnyelvű Dél-Szlovákia mozgalom nevében tartottak előadást, az elmúlt időszakban végrehajtott akcióikat is prezentálva. Kovács Balázs beszélt arról is, hogy mit jelent a gyakorlatban, hogy a magyar nyelv érvényesítésének gátjai vannak, illetve kitért az államnyelvhasználat és a kisebbségi nyelvhasználat közti különbségekre, a nyelvi diszkrimináció jegyeire. Nyelvi diszkriminációról beszélt Orosz Örs is, amikor a vasúti kétnyelvűséget prezentálta, érthetetlennek nevezve azt, hogy a helységnévtáblákat engedélyezi a szabályozás, de a vasúti kétnyelvűséget már nem teszi lehetővé. Kitért konkrét esetekre is, például az ekeli vagy a dunaszerdahelyi állomás kétnyelvűsítésére, illetve azokra a lépésekre is, melyet ez ügyben tettek, a táblák kihelyezésén túl a minisztériummal vívott harc elemeire, illetve arra is, hogy a Kerekasztal szintén tevőlegesen lépett fel ez ügyben, de eredménytelenül, mint ahogy a parlamentben sem járt sikerrel az ez irányban tett törvénymódosítási kísérlet. A bemutatók nagy sikert arattak a meghallgatáson. Ezt emelte ki Cecilia Wikström, az EP Petíciós Bizottságának elnöke is, aki a rendezvény végén személyesen vette át a civil szervezetek közös petícióját, melyet a vasútállomások és megállóhelyek nevének két nyelven történő feltüntetése érdekében nyújtottak be.

Megjelentek a vajdasági magyar terület- és gazdaságfejlesztési program pályázatai

Elindult Vajdaságban a magyar állam 50 milliárd forintos gazdaságfejlesztési programja, amelyet a Vajdasági Magyar Szövetség vezetésével készítettek el – vasárnap jelentek meg a pályázati kiírások. Összesen tízféle pályázatra jelentkezhetnek a vajdasági egyéni vállalkozók, mikro- és kisvállalkozások, a mezőgazdasági termelők, valamint a vajdasági fiatal házaspárok és házastársi életközösségben élő fiatalok. Az első körben március végéig lehet jelentkezni a falusi házak vásárlására, a mikro- és kisvállalkozások eszközbeszerzésére, szabványok bevezetésére és működtetésére, turisztikai fejlesztésekre, fóliasátras növénytermesztéshez szükséges felszerelés beszerzésére, tenyészállatok és méhek vásárlására, jégvédelmi hálók, illetve mezőgazdasági gépek és kapcsolható eszközök beszerzésére, mezőgazdasági kultúrák öntözésére, és az öntözőrendszerekbe való beruházásra, valamint többéves ültetvények telepítésére igényelhető támogatásokra. Az ötvenmilliárd forintos gazdaságfejlesztési program beindítását Magyar Levente, Magyarország külgazdasági és külügyi tárcájának gazdaságdiplomáciáért felelős államtitkára jelentette be novemberben Budapesten. Pásztor István, a Vajdasági Magyar Szövetség elnöke kiemelte, hogy az 50 milliárd forintos magyarországi támogatásból 20 milliárdot osztanak szét 3 év alatt vissza nem térítendő támogatásként, a maradék 30 milliárdot pedig kedvezményes banki kölcsönökként folyósítják. A támogatásoknál az önrész legkevesebb 15 százalék. A 2016-os év folyamán 5 milliárd forintot osztanak ki több pályázati körben, az utána következő két évben pedig további 7,5–7,5 milliárdot.

Pásztor István: Megsemmisítésemre irányuló kampányt folytatnak

A megsemmisítésemre irányuló kampányt folytatnak az elmúlt hetekben, hónapokban – nyilatkozta Pásztor István a Dnevniknek. A Vajdasági Magyar Szövetség elnöke a lázadás és a düh jelének tartja azt, hogy a Magyar Mozgalom fegyelmi eljárást kezdeményezett ellene, tapasztalt politikus lévén azonban ezzel meg tud birkózni – mondta. A VMSZ vezetője hozzátette, az MM-tagok nem kérvényezték, hogy felülvizsgálják a koalíciós megállapodást a Szerb Haladó Párttal, de a VMSZ és a haladók között meglévő viszony az egyik alapvető oka a Magyar Mozgalom létrejöttének. Az együttműködés az SZHP-val egy stratégiai irányultság, és a meghozott döntéseket tiszteletben kell tartania minden VMSZ-tagnak – tette hozzá Pásztor István. Azt is elmondta, hogy általában véve elégedett a Szerb Haladó Párttal való együttműködéssel. A VMSZ-nek nem minden elképzelését fogadják el, de számos javaslat módosítás formájában, vagy más módon bekerült a törvényekbe. Februárban várhatóak konkrét megbeszélések a köztársasági, a tartományi és az önkormányzati választások kiírásáról és azok megtartásáról – mondta el a tartományi parlament elnöke. Azt szorgalmazza, hogy ugyanazon a napon tartsák meg a szavazásokat. Bejelentette, februárban, a voksolások kiírása előtt még tartanak egy ülést a vajdasági képviselőházban.

